

# Danyýel kitaby — kyrk dördünji belgisi

*Ýiten Binýatlaryň Açylyşy: William Milleriň pygamberlik hakykatlary we Adventizmiň soňky günleri*

Jeff Pippenger

2024-01-08

Uilýam Milleriň esas goýujy hakykatlary Adventizmiň dört nesliniň dowamynda ört-basdy edildi. Şol esas goýujy hakykatlaryň dikeldilişi onuň ikinji düýşünde beýan edilýär we Mukaddes Ýazgylarda hem-de Pygamberlik Ruhunda gaýtalap Hudaýyň soňky günlerdäki halkynyň amala aşyrmaly işi hökmünde görkezilýär. Milleriň düýşi, hapany süpüriji adamyň gymmatbahaly daşlary dikelden wagty, olaryň güne garanynda on esse ýagty saçjakdygyny görkezýär.

Milleriň çarçuwasy butparazlygyň, onuň yzyndan hem papalygyň iki weýran ediji güýjüni ykrar etmäge esaslanýardy, hem-de Selaniklilere ýazylan hatyň ikinji babyndaky resul Pawlusyň şaýatlygy Millere onuň çarçuwasy üçin berk direg berdi. Şol ýerde Pawlus butparaz Rimiň butparaz Rim aýrylýança papalygyň häkimiýete galmagyna päsgel berendigini görkezýär. 2 Selaniklilerde Pawlus, şeýle hem, “Future for America” guramasynyň çarçuwasy üçin direg berdi; çünki Pawlus şol bapdaky “günäniň adamy”nyň Danyýel kitabyň on birinji baby, otuz altynjy aýatynda özüni beýgeltýän patyşa hökmünde hem şekillendirilendigini görkezdi.

Birinji we üçünji perişdeleriň hereketindäki bilimiň artmagynyň, Pawlusyň Selaniklilere ýazylan hatynyň ikinji babyndaky şaýatlygy bilen gös-göni baglanyşykly bolandygyny görmek örän möhümdir. Ahyrzamanyň wagtynda, 1798-nji ýylda, şeýle hem 1989-njy ýylda, Danyýel kitaby açyldy; şeýlelikde üç basgançakly synag işi başlandy. Synag prosesi Danyýel kitabyň açylýan taryhynda elmydama iki topar ybadatçyny emele getirýär. Ahyrzamanyň wagtyndaky bilimiň artmagy bilen baglanyşykda Pawlusyň ýazgylaryna garamak örän möhümdir, çünki hut şol babyň özünde Pawlus “hakykaty söýmegi” kabul etmeýänleriň Hudaý tarapyndan güýçli aldanşa duçar ediljekdigini duýdurýar. Güýçli aldanş — Danyýeliň on ikinji babynda bilimiň artmagyny ret eden erbetleriň başyna getirilýän zaddyr. Iki taryhyň ikisinde-de güýçli aldanş iň göni manyda Adventizme degişlidir.

«Ýüziň astyndaky zady görýän, ähli adamlaryň ýüreklerini okaýan Şol Beýik Zat, uly nur alanlar hakda şeýle diýýär: “Olar özleriniň ahlak we ruhy ýagdaýy sebäpli ne gam-gussaly, ne-de haýran galandyrlar.” Hawa, olar öz ýollaryny saýlap aldylar, olaryň jany bolsa özleriniň ýigrenji zatларыndan lezzet alýar. “Men hem olaryň azaşmalaryny saýlap alaryn, gorkýan zatларыny olaryň başyna getirerin; sebäbi Men çagyranymda, hiç kim jogap bermedi; Men sözlänimde, olar diňlemediler; eýsem, Meniň gözlerimiň önünde erbetlik etdiler we Meniň göwnüme ýaramaýan zady saýlap aldylar.” “Hakykatyň söýgüsini kabul etmedikleri üçin, halas bolmaklary mümkin bolsun diýip, olara ‘ýalanyna ynansynlar’ diýip, Hudaý güýçli azaşma iberer”, sebäbi olar “adalatsyzlykdan lezzet aldylar.” Işaya 66:3, 4; 2 Selanikliler 2:11, 10, 12.»

Asmandaky Mugallym şeýle sorag berdi: «Akyly azdyrjak ondan-da güýçli nähili aldanma bolup biler: sen dogry binýat üstünde gurýandygyňa we Hudaýyň işlerini kabul edýändigine daýanyarsyň, emma hakykatda sen köp zady dünýä syýasatyna görä amala aşyryp, Ýehowa garşy günä edýärsiň. Eý, bu nähili uly aldaw, nähili özüne çekiji azgynçylykdyr: bir wagtlar hakykaty tanap bilen adamlar takwalygyň ruhuny we güýjüni däl-de, diňe onuň daşky görnüşini onuň özi bilen çalşyranlarynda; özlerini baý, mal-mülki artan we hiç zada mätäç däl hasap edýän wagtlarynda, emma hakykatda bolsa hemme zada mätäç bolanlarynda, bu aldaw olaryň aňyna eýe bolýar».

“Hudaý öz egin-eşiklerini tegmilsiz saklaýan wepaly hyzmatkärlerine bolan gatnaşygyny üýtgetmedi. Emma köpler: «Parahatçylyk we howpsuzlyk» diýip gygyrýarlar, şol wagt bolsa olaryň üstüne duýdansyz heläkçilik gelýär. Çuňňur toba bolmasa, adamlar ýüreklerini boýun almak arkaly peseldip, hakykaty Isada nähili bolsa, şonuň ýaly kabul etmeseler, olar hiç haçan asmana girmezler. Biziň hatarlarymyzda päkleniş işi bolup geçende, biz indi özümizi baý, mal-mülki köpelmüş, hiç zada mätäç däl diýip öwünip, arkaýynlykda galmarys.

“Kim hakykatdanam şeýle diýip biler: ‘Biziň altynymyz otda synalypdyr; egin-eşiklerimiz dünýä tarapyndan meneklenmändir’? Men Mugallymymyzyň özüni dogruçylyk diýlip atlandyrylýan egin-eşiklere ýsarat edýändigini gördüm. Olary sypyryp aýryp, aşagyndaky haramlygy aç-açan görkezdi. Soňra maňa şeýle diýdi: ‘Olaryň öz haramlygyny we häsiýetleriniň çüýrükligini nähili ikiýüzli suratda örtüp-basyrýandyklaryny görmeýärsiňmi?’ ‘Sadyk şäher nähili jelep bolupdyr!’ Atamyň öýi söwda öýüne öwrüldi, ilahi huzuryň we şöhratyň çekilip gidýän ýerine öwrüldi! Şonuň üçin ejizlik bar, kuwwat bolsa ýetmezçilik edýär.’” Testimonies, volume 8, 249, 250.

Adwentizm 1844-nji ýylda Ýarygije Çagyryşyny yglan eden wagtynda “wepaly şäher”di. 1863-nji ýylda gelnende bolsa, William Milleriň gullugy arkaly berkidilen “esaslary” ret etmek işine başlady. Olar esas goýujy hakykatlary bir gyra goýup başlanda, şeýlelikde olaryň üstüni galp gymmatbaha daşlar we teňneler bilen örtüp, täze bir esas gurýardylar. Bu işe başlan, ony amala aşyran we häzirem dowam etdirýänler pygamberlik Ruhunyň ýazgylarynda “uly ýagtylygy alanlar” hökmünde görkezilýär.

Olaryň bir wagtlar eýe bolan “beýik nury” Milleriň düşünde sandygyň içindäki gymmatbahaly daşlar hökmünde şekillendirilýär; Miller olary otagynyň merkezindäki stoluň üstüne goýýar, we olar “günden” hem ýagtyrak şöhle saçýar. Ýaňy sitata getirilen bölekde Uýam Waýt “beýik nur alanlary”, emma “öz ýollaryny saýlap alanlary” anyk görkezýär.

Olar 1863-nji ýylda täze bir ýoly saýlap aldylar. Ol muny şeýle diýýär: bu “bir wagtlar hakykaty tanap bilen adamlaryň hudaýhonlugyň ruhy we güýji ýerine onuň daşky görnüşini ýalňyş kabul edenlerinde; özlerini baý, mal-mülki köpelmüş we hiç zada mätäç däl diýip hasap edenlerinde, emma hakykatda hemme zada mätäç bolanlarynda, aňlary ele salýan täsirli bir aldanmadyr.”

Ol, 1856-njy ýylda özleriniň we äriň kesgitleän Laodikiýa ýagdaýyny görkezýär. Soňra olar ýedi ýyl synagdan geçirildiler, ýöne 1863-nji ýylda şol synagdan geçip bilmediler we Pawlusyň Selaniklilerdäki duýduryş habarynda beýan edilen güýçli aldawa getirýän ýalan binýady gurup başladylar. Pawlusyň Selaniklilerdäki duýduryşy, Adventizmiň hem başlangyjyndaky, hem-de

ahyryndaky hereket üçin daýanç nokadydyr we Adventizmiň hem başlangyjyna, hem-de ahyryna degişli bolan Milleriň düýşi bilen kämil laýyk gelýär. Onuň düýşi, hakykatyň asyl gymmatbaha daşlaryny dikeltmek işi tamamlananda, şol hakykatlaryň Adventizmiň başlangyjynda Ýarygije Gykylygy wagtynda ilkinji gezek şöhle saçan pursatyna garanda on esse ýagty şöhle saçjakdygyny görkezýär. Milleriň düşüňjesi, hakykaty ilkinji gezek ykrar eden döwründäkiden, indi nädip has ýagty şöhle saçar?

Habakuk kitabyň ikinji babyndaky iki mukaddes çyzgyda görkezilen birnäçe hakykatlar bar. Şol hakykatlar Milleriň düýşünde ahyrky günlerde, Ýarygije Gykylygyndan biraz ön, ahyrsoňy dikeldiljek gymmat bahaly daşlar hökmünde görkezildi. Milleriň düýşünde penjireden daşyna alnyp gidilýän galp gymmat bahaly daşlar, bir tarapdan, galp esas döretmek hem-de hakyky esasy gizlemek üçin Adventizme girizilen ýalan taglymatlary aňladýar; emma olar, şeýle hem, galp esasy emele getirýän ýalan taglymatlardan el çekmegi ret edýänleri-de aňladýar. “Gündelik” William Milleriň asyl esasy berkidip beren hakykat gurluşynyň daýanjy boldy, we ahyrky günlerde “gündelik” diňe Milleriň dogry kesgitlän butparazlygy däl, eýsem galp esasy emele getiren gozgalanyň hem nyşanydyr.

Mukaddes Kitap, Pygamberlik Ruhu we taryh hemmesi 1798-den 1844-e çenli höküm sagady baradaky jarçylygyň William Miller tarapyndan açylan we beýan edilen habaryň ygılan edilendigine şaýatlyk edýär. Şonuň üçin bu herekete Millerit hereketi diýilýär. Logiki taýdan, şol hereketi ret etmek, Danieliň bilşiň artmagy diýip kesgitlän 1798-nji ýylda ýüze çykan nury ret etmekdir.

Işaýa Efraýymyň serhoşlary hakynda aýdýar we şol serhoşlary Iýerusalimiň halkyna höküm sürýän masgaralaýjy adamlar hökmünde kesgitleýär. Işaýa olaryň göni manydaky şerap bilen däl-de, ruhy şerap bilen serhoş bolandygyny görkezýär. Mukaddes Kitapda ruhy şerap, mazmuna baglylykda, ýa hakykat taglymaty, ýa-da ýalan taglymat bolýar. Efraýymyň serhoşlary ýalan taglymatdan serhoşdyrlar; bu bolsa Ylham kitabynyň on ýedinji babynda Suruň jelep aýaly arkaly, şeýle hem Belşassar öz şagalaňly soňky gijesinde şekillendirilişi ýaly, Wawilonyň şerabydyr.

Işaýa Ýerusalimiň halkyna höküm sürýän masgaralaýjy adamlaryň başyna gelýän ruhy serhoşlugyň täsirlerini beýan etdi.

Özleriňizi saklap, haýran galyň; ahy-nala ediň, zaryn aglaň: olar serhoşdyrlar, emma şerapdan däl; ysgynsyzlyk bilen yralanýarlar, emma güýçli içgiden däl. Çünki Reb siziň üstüňize çuňňur uky ruhuny dökdü we gözleriňizi ýumdy; pygamberleri hem-de ýolbaşçylaryňyzy, ýagny görüjileri örtüdi. Ähli görnüş size möhürlenlen kitabyň sözleri ýaly boldy; ony sowatly adama berip: «Muny oka, haýyş edýäriň» diýerler, ol bolsa: «Okap bilemok, çünki ol möhürlenendir» diýer. Soň kitap sowatsyz adama berlip: «Muny oka, haýyş edýäriň» diýer, ol bolsa: «Men sowatly däl» diýer. Şonuň üçin Reb şeýle diýdi: «Bu halk maňa agzy bilen golaýlaşýar we dodaklary bilen maňa hormat goýýar, emma ýüregini menden juda daşlaşdyrды; maňa bolan gorkusy bolsa adamlaryň öwredýän düzgüninden ybaratdyr. Şonuň üçin, ine, Men bu halkyň arasynda gudratly bir iş, hatda gudratly bir iş hem-de ajaýyp bir zat ederim; çünki olaryň akyldarlarynyň paýhasy ýok bolar, düşüňjeli adamlarynyň düşüňjesi gizlener. Rebe garşy maslahatlaryny çuňluga salyp gizlemäge çalyşýanlara ýazyk bolsun! Olaryň işleri

garaňkylykda bolýar, olar: “Bizi kim görýär? Bizi kim tanaýar?” diýýärler. Elbetde, zatlary tersine öwürmegiňiz küýzegäriň palçygy hasap ediler: ýasalan zat ony ýasana barada: “Ol meni ýasamadı” diýermi? Ýa-da şekillendirilen zat ony şekillendirene: “Onuň düşünjesi ýokdy” diýermi?» Işaya 29:9–16.

Ak gyz White bu aýatlary getirýär-de, soňra şeýle goşýar:

“Munuň her bir sözi ýerine ýetiriler. Ýüreklerini Hudaýyň önünde peseltmeýän we dogruçyl ýolda ýöremejek adamlar bar. Olar öz hakykatdaky maksatlaryny gizleýärler we ýalan söýýän hem-de ýalan edýän ýykylan perişde bilen gatnaşygy saklaýarlar. Duşman, garaňkylykda bölekleyin galýanlary aldatmak üçin peýdalanylýan biljek adamlarynyň üstüne öz ruhuny goýýar. Käbirleri höküm sürýän garaňkylyk bilen gurşalyp barýarlar hem-de hakykaty ýalňyşlyk üçin bir gyra goýýarlar. Pygamberlikde görkezilen gün geldi. Isa Mesih düşnülmeýär. Isa Mesih olar üçin erteki kimidir. Ýeriň taryhynyň şu döwründe köpler serhoş adamlar ýaly hereket edýärler. ‘Saklanyp geň galyň; gygyryň we naläň; olar serhoşdyrlar, emma şerapdan däl; olar yranýarlar, emma güýçli içgiden däl. Çünki Reb size çuň uka gitmegiň ruhuny dökdi we gözleriňizi ýumdy. Pygamberleri we siziň baştutanlaryňyzy, görüjileri Ol örti. Ruh serhoşluk, özlerini beýgeldiljek halk hasap edýän köpleriň üstündedir. Olaryň dini imany hut şu Ýazgyda beýan edilişi ýalydyr. Onuň täsiri astynda olar göni ýöräp bilmeýärler. Olar öz hereketlerinde egrilik ýollaryny edýärler. Biri, soň beýlekisi, o ýana bu ýana yranýar. Reb olara örän uly rehimi bilen garaýar. Olar hakykat ýoluny bilmediler. Olar ylmy hilegärlerdir, we aýdyň ruhy görüşleri sebäpli kömek edip biljek hem-de kömek etmeliler özlari aldanylýarlar we erbet bir işi goldaýarlar.

Soňky günleriň bu ösüşleri tiz wagtda kesgitli häsiýete eýe bolar. Bu spiritistik aldawlar hakykatda nämedikleri—ýaman ruhlaryň gizlin işleri—bolup ýüze çykarylanda, olarda rol alanlar akylyny ýitiren adamlar ýaly bolarlar.

“Şonuň üçin Reb şeýle diýýär: Bu halk agzy bilen Maňa ýakynlaşýar, dodaklary bilen Maňa hormat goýýar, emma ýüreklerini Menden uzaklaşdyrdylar, Maňa bolan gorkulary bolsa adam wesýetleri arkaly öwredilendir. Şonuň üçin, ine, Men bu halkyň arasynda täsin bir iş etmegi dowam etdirerin, hat-da täsin bir iş we gudrat; çünki olaryň akyldarlarynyň paýhasy ýok bolar, olaryň düşünjeli adamlarynyň düşünjesi gizlener. Rebbe garşy öz maslahatlaryny çuňňur gizlemäge çalyşýanlaryň vay halyna! Olaryň işleri garaňkylykda bolýar, olar: “Bizi kim görýär, bizi kim bilýär?” diýýärler. Elbetde, siziň hemme zady tersine öwürmegiňiz küýzegäriň palçygy bilen deň tutulmazmy? Çünki ýasalan zat özüni ýasana: “Ol meni ýasaman” diýermi? Ýa-da şekillendirilen zat özüni şekillendirene: “Onuň düşünjesi ýokdy” diýermi?”

Maňa görkezilişi ýaly, öz tejribämizde biz zatlaryň hut şu ýagdaýy bilen ýüzbe-ýüz bolup geldik we häzir hem ýüzbe-ýüz bolýarys. Uly ýagtylyga we ajaýyp artykmaçlyklara eýe bolan adamlar özlelerini paýhasly hasap edýän ýolbaşçylaryň sözüne uýdular; olar Reb tarapyndan uly merhemete we berekede mynasyp edilen bolsalar-da, özlelerini Hudaýyň elinden çykaryp, duşmanyň hatarlaryna goşdular. Dünýä ýaldawly ýalanlar bilen gaplanyp gider. Şeýle ýalanlary kabul eden bir ynsan akyly, Hudaýyň hakykatynyň gymmatly subutnamasyny ýalana öwürip gelýän başga ynsan akyllaryna täsir eder. Bu adamlar, hasap bermeli bolanlar hökmünde jany üçin gözegçilik edip, wepaly goragçylar ýaly durmaly ýerinde, ýykylan

perişdeler tarapyndan aldanarlar. Olar öz ruhy söweşleriniň ýaraglaryny taşlap, azdyryjy ruhlara gulak asdylar. Olar Hudaýyň maslahatyny güýjünden düşürýärler, Onuň duýduryşlaryny we käýinçlerini bir gapdala goýýarlar, hem-de aç-açan Şeýtanyň tarapynda durup, azdyryjy ruhlara we jynlaryň taglymatlaryna gulak asýarlar.

Ruhy serhoşluk indi adamlaryň üstüne, ýogsam olar güýçli içginiň täsiri astyndaky adamlar ýaly sarsmazlydylar. Jenaýatlar we kanunsyzlyklar, galplyk, aldaw we adalatsyz söwda, gök asman kazyýetlerinde gozgalaň eden ýolbaşçynyň taglymatyna laýyklykda, dünýäni doldurýar.

“Taryh gaýtalanmalydyr. Men ýakyn geljekde nämeleriň boljakdygyny anyk aýdyp bilerdim, ýöne wagty entek ýetmedi. Şeýtanyň mekir usuly arkaly ölüleriň keşpleri peýda bolar, we köpler ýalany söýüp, ony döredýän bilen birleşerler. Men halkymyza duýduryş berýärim: hut aramyzda käbirleri imandan ýüz öwrerler, azdyryjy ruhlara we jynlaryň taglymatlaryna gulak asarlar, hem-de olar arkaly hakykat barada erbet sözlener.” Battle Creek Letters, 123–125.

Yşaýa pygamberi we White uýa hem goşmak bilen, ähli pygamberler ahyrky günleri kesgitleýärler. Şol günlerde Adventizmiň ýolbaşçylary «aldawçy ruhlara we jynlaryň taglymatlaryna gulak asyp, aç-açan Şeýtanyň tarapyndadyrlar». White uýa şeýle diýende, bir pygamberlik önünden aýdylşyny beýan edýär: «Ruhçulyga degişli bu aldawlar hakykatda nämedigini hökmünde — ýagny erbet ruhlaryň gizlin işi hökmünde — äşgär edilende, olarda rol alanlar aklyny ýitiren adamlar ýaly bolarlar». Adventizmiň ýolbaşçylygy, ahyrky günleriň taryhynyň şol pursatynda, haçan-da olaryň serhoşlugynyň «erbet ruhlaryň gizlin işi» diýlip äşgär edilýän wagtynda, aklyny ýitiren adamlar ýaly bolar.

Soňky günlerde Iýerusalimde halka höküm edýän masgaralaýjy adamlaryň işiniň açylyp görkezilmegi bar. Şol açylma Milleriň düýşünde şekillendirilip görkezildi; Miller dogra eden mahaly, soňra bir gapy açyldy. Bu waka onuň gözlerini bir pursat ýummagyndan edil ön bolup geçýär we ýüz kyrk dört münüň möhürleniş işiniň örän soňuny görkezýär. Bir gapynyň açylmagy zamanalaryň üýtgemegini aňladýar, we şol pursatda üçünji perişdäniň Laodikeýa hereketi üçünji perişdäniň Filadelfiýa hereketine geçýär.

Işaýa kitabyndaky şol bölekde Efraýmyň serhoşlarynyň pis işi jemlenýär; olar “wepaly goragçylar hökmünde durmalydy” bolan adamlardyr. Bu jemleme şeýle beýan edilýär: “Elbetde, zatlary tersine öwürmegiňiz küýzegäriň palçygy ýaly hasaplanýlar; çünki ýasalan zat ony ýasanyň hakynda: «Ol meni ýasaman» diýermi? Ýa-da biçime salnan zat ony biçime salanyň hakynda: «Onuň aklyly ýokdy» diýermi?”

Milleriň “gündelik” diýlip kesgitleýän zady, ýagny butparazlygyň dini ýa-da butparaz Rim, ahyrsoňy Şeýtanyň nyşanydyr; çünki Şeýtan bilen butparaz Rim ikisi-de aždaha hökmünde görkezilýär.

“Şeýleklik bilen, aždaha, ilkinji nobatda, Şeýtany aňladýan bolsa-da, ikinji derejede ol butparaz Rimiň nyşanydyr.” The Great Controversy, 439.

Soňky günlerde Iýerusalimi dolandyryýan adamlar hakynda aýtmak bilen, Waýt uýa şeýle belleýär: “Käbirleri höküm sürýän garaňkylyga siňip barýarlar we hakykaty ýalan üçin bir gyra goýýarlar.

Pygamberlikde görkezilen gün gelip ýetdi. Isa Mesih düşünilmeyär. Isa Mesih olar üçin bir ertekidir.” 1901-nji ýylda Germaniýadan bolan Adventizmiň bir ýolbaşçysy apostat protestantizmiň Danyýel kitabyndaky “gündelik” baradaky ýalan garaýşyny girizip başlady. Şol garaýyş “gündeligiň” Mesihiň mukaddes ýerindäki gullugyny ýa-da şol pikiriň haýsydyr bir görnüşini aňladýandygyny kesgitleýär. Men “haýsydyr bir görnüşi” diýýärim, çünki 1901-nji ýyldan soňky taryhyň dowamynda şol ýalanlyga dürli nygtamalar berildi, emma şol ýalan garaýyşlar hemişe “gündeligiň” Mesihiň işiniň haýsydyr bir görnüşini aňladýandygy diýen netijäni ýüze çykarýar.

Soňky günleriň Adventizminde, Milleriň şeytanyň nyşany hökmünde kesgitlän “gündelik” baradaky taglymat bolan gymmatbaha daş, Mesihe degişli bir nyşandyr. Bu düşünje 1901-nji ýylda öňe sürülende, “gündeligiň” şeytanyň nyşany däl-de, Mesihiň nyşanydygy baradaky garaýyş örän az adam kabul etdi; emma 1930-njy ýyllara gelende, Milleriň 2 Selanikliler, ikinji bapda tapylan hakykat damaryndan çykaryp alan “gündelik” taglymatynyň şol gymmatbaha daşy, edil 1863-nji ýylda Levitler ýigrimi altydaky “ýedi wagt” ret edilişi ýaly ret edildi. 1863-nji ýyldan 1930-njy ýyllara çenli bolan taryhyň bir ýerinde Adventizm, muny duýman, ýolbaşçylaryny üýtgedipdi.

“Doganlar, men siziň howpuňyzy görýärim, we ýene-de sorayaryn: siz, ýalňyşýanlar, nädogryny düzetmek üçin haýsydyr bir tagalla edýärsiňizmi? Siz aýaklaryňyz üçin ýol-ýodalary dogry etmändigiziň sebäpli, janlar бүдрäp, garaňkylykda ýöräp barýan bolup bilerler. Eger siz ynanylan jogapkärçilikli orunlarda bolsaňyz, onda men size has-da yhlas bilen ýüzlenýärim: öz janyňyzyň hatyrasyna hem-de size ýol görkeziji hökmünde garaýanlaryň hatyrasyna, goýberen her bir ýalňyşyňyz üçin Hudaýyň önünde toba ediň we ýalňyşlygyňyzy boýun alyň.”

“Eger-de ýüregiňizdäki kesirliگی görseňiz, we tekepbirlik hem özüňizi dogruçyl hasaplamak arkaly öz kemçilikleriňizi boýun almasaňyz, siz Şeytanyň synaglaryna tabyn edilip goýberilersiňiz. Rebbiňizi siziň ýalňyşlaryňyzy açyp görkezende, toba etmeseňiz ýa-da boýun alma etmeseňiz, Onuň ylahy ýörelgesi sizi şol meýdandan gaýta-gaýta geçirer. Siz şuna meňzeş häsiýetdäki ýalňyşlary etmäge ýol berlip goýberilersiňiz, akyl-paýhasdan mahrum bolmagyňyzy dowam etdirersiňiz, we günäni dogrulyk, dogrulygy bolsa günä diýip atlandyrarsyňyz. Şu soňky günlerde höküm sürjek köpsanly aldawlar sizi daş-töweregiňizden gurşap alar, we siz ýolbaşçylary çalyşarsyňyz, munuň şeýle bolandygyny hem bilmersiňiz.”  
Review and Herald, December 16, 1890.

Iýerusalimiň halkynyň üstünden hökümdarlyk edýän, “ygtybarly orunlarda” bolan ýaňsa alýan adamlar “günäni dogrulyk, dogrulygy bolsa günä” diýip atlandyrlar, we “Elbetde, zatlary tersine öwürmegiňiz küzegäriň palçygy bilen deň hasaplanar; çünki ýasalan zat ony ýasana barada: ‘Ol meni ýasamady’ diýermikä? Ýa-da biçime salnan zat ony biçime salana: ‘Onuň düşüňjesi ýokdy’ diýermikä?” Dört nesil dowam eden Adventizmiň barha öňe gidýän pitnesinde, ygtybarly orunlarda bolanlar ýolbaşçylary üýtgedýärler, emma muny bilenoklar. Muny bilenoklar, çünki olar öz ýalňyşlyklaryna degişli subutnamalary barha we yzygiderli ret etdiler. Şol barha öňe gidýän pitnede “olaryň akyldarlarynyň hikmeti ýok bolar, paýhaslylarynyň düşüňjesi bolsa gizlener.”

Olar zatlary tersine öwürerler-de, günäni dogrulyk, dogrulygy bolsa günä diýip atlandyrlar. Bu gozgalanyň nyşany “gündelik” baradaky taglymatdyr; Miller üçin ol şýtany alamatdy, häzirki wagtda bolsa Adventizm ony Mesihiň nyşany hökmünde kesgitleýär. Bir wagtlar William Milleriň pygamberlik ulanylyşlarynyň gurluşyny berkidýän labyr bolan zat, indi Iýerusalym halkynyň üstünden hökmürowan edýän masgaralaýjy adamlaryň serhoşlygynyň nyşanyna öwrüldi. Daniel kitabyndaky “gündelik” bilen baglanyşykly nyşanly many Adventizmiň başynda Milleriň tabydynda ykrar edilende gün ýaly ýagty saçýardy, emma ahyrky günlerde şol hakykat on esse ýagty saçýar, çünki on sany synagyň nyşanydyr, gadymy Ysraýyl üçin bolsa onunjy synag ahyrky synagdy.

Häzirki döwrüň fariseýleri “Mesihiň işlerini” “şýtany güýçlere” degişli edip, butparazlygy “Hudaýyň mukaddes güýji” hökmünde kesgitlediler.

“Fariseýler Mukaddes Ruha garşy günä etdiler. Olaryň sözleýiş zehini dünýäniň Halaskärini kemsitmek üçin ulanyldy, we hasaba alýan perişde olaryň sözlerini asmanyň kitaplaryna ýazdy. Olar Mesihiň işlerinde ýüze çykan Hudaýyň mukaddes güýjüni şýtany güýçlere degişli etdiler. Olar Onuň ajaýyp işlerinden sowlup bilmediler, olary tebigy sebäplere-de degişli edip bilmediler, şonuň üçin olar: ‘Bular iblisiň işleridir’ diýdiler. Imansyzlykda olar Hudaýyň Ogluny bir adam hökmünde gürrüň etdiler. Olaryň gözünüň önünde edilen şypa bermek işleri, hiç bir adamyň etmedik ýa-da edip bilmejek işleri, Hudaýyň güýjüniň ýüze çykmasydy, emma olar Mesihi dowzah bilen birleşmekde aýypladylar. Tekepbir, öýke-kine doly, demirýürekli bolup, olar ähli subutnamalara gözlerini ýummagy ýüreklerine düwdüler, we şeýlelik bilen bagyşlanmajak günäni etdiler.” Manuscript Releases, 4-nji jilt, 360.

Birinji perişdäniň hereketinde möhürden açylan bilimiň artmagy baradaky garaşsyzlygy indiki makalada dowam etdireris.